

ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุด
ว่าด้วยการอนุมัติการเดินทางและการดำเนินคดีของทนายความอาสา
พ.ศ.2545

.....

โดยที่เป็นการสมควรวางระเบียบการอนุมัติการเดินทางและการดำเนินคดีของทนายความอาสา เพื่อให้การดำเนินคดีของทนายความอาสามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ประหยัดงบประมาณและสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานอัยการสูงสุด อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติพนักงานอัยการ พ.ศ.2498 อัยการสูงสุดจึงได้วางระเบียบดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการอนุมัติการเดินทางและการดำเนินคดีของทนายความ พ.ศ.2545”

ข้อ 2. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2545 เป็นต้นไป

ข้อ 3. ในระเบียบนี้

“หัวหน้าพนักงานอัยการ” หมายถึง อัยการพิเศษฝ่ายช่วยเหลือทางกฎหมาย อัยการจังหวัด หรืออัยการจังหวัดประจํากรม (สคช.) แล้วแต่กรณี

“นิติกร” หมายถึง นิติกรในสังกัดสำนักงานอัยการสูงสุด

“เจ้าหน้าที่” หมายถึง เจ้าหน้าที่ธุรการในสังกัดสำนักงานอัยการสูงสุด

“ทนายความอาสา” หมายถึง ทนายความตามพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ.2528 รวมถึงทนายความอาสาอาวุโส ซึ่งได้อาสาสมัครเป็นผู้ทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน และสำนักงานอัยการสูงสุดหรือ สคช.จังหวัดได้ลงทะเบียนรับไว้เป็นทนายความอาสา หรือทนายความอาสาอาวุโส

“ผู้อนุมัติการเดินทาง” หมายถึง อัยการสูงสุดหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายหรืออัยการจังหวัด

ข้อ 4. วิธีปฏิบัติในการเดินทางไปดำเนินการเกี่ยวกับคดี

เมื่อทนายความอาสาประสงค์จะเดินทางไปตรวจสอบข้อเท็จจริง หรือรวบรวมพยานหลักฐาน หรือยื่นคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องหรือคำให้การ หรือยื่นบัญชีระบุ

พยานเพิ่มเติม หรือดำเนินคดีที่ศาลนอกที่ทำการ อันเกี่ยวกับคดีที่ได้รับคำร้องขอให้ช่วยเหลือ
 หมายความอาสาจะต้องยื่นบันทึกขออนุมัติเดินทางไปดำเนินการดังกล่าวตามแบบที่กำหนดไว้

ในกรณีขอแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องหรือคำให้การหรือยื่นบัญชีระบุพยาน
 เพิ่มเติม ให้หมายความอาสาเขียนรายงานการคดีตามแบบ อ.ก.13 แสดงเหตุผลถึงความจำเป็น
 ที่ต้องขอแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องหรือคำให้การหรือระบุพยานเพิ่มเติมโดยละเอียด
 พร้อมแนบสำเนาคำร้องหรือคำแถลงแล้วแต่กรณี ไปพร้อมบันทึกขออนุมัติการเดินทางเพื่อ
 ประกอบการพิจารณาด้วย

ข้อ 5. การขออนุมัติการเดินทาง

การขออนุมัติเดินทางไปดำเนินการตามข้อ 4. ให้หมายความอาสา
 ทำบันทึกเสนอหัวหน้าพนักงานอัยการที่ตนประจำอยู่ก่อนการเดินทางไม่น้อยกว่า 7 วัน เว้นแต่มี
 เหตุจำเป็นที่ไม่อาจดำเนินการตามกำหนดได้

กรณีมีเหตุจำเป็นที่ไม่อาจดำเนินการได้ทันภายในกำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้
 หมายความอาสาทำบันทึกแสดงเหตุจำเป็นดังกล่าวเสนอหัวหน้าพนักงานอัยการเพื่อพิจารณา ใน
 กรุงเทพมหานคร เมื่อหมายความอาสาได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าพนักงานอัยการแล้ว อาจ
 เดินทางไปดำเนินการก่อนได้รับอนุมัติให้เดินทางเพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่คดี

ข้อ 6. หลักเกณฑ์การอนุมัติการเดินทาง

ในการพิจารณาอนุมัติการเดินทางของหมายความอาสา ให้หัวหน้า
 พนักงานอัยการคำนึงถึงหลักเกณฑ์ ดังนี้

- 6.1 การประหยัสดงงบประมาณ
- 6.2 ความปลอดภัยของหมายความอาสา
- 6.3 การลดขั้นตอนการเดินทางไปดำเนินคดีที่ศาลตามความจำเป็นและไม่
 เกิดความเสียหายแก่คดี

ข้อ 7. กรณีที่เบิกค่าตอบแทนและค่าพาหนะเดินทางได้

ในการดำเนินคดี กรณีต่อไปนี้หมายความอาสาสามารถดำเนินการได้ด้วย
 ตนเอง โดยเบิกค่าตอบแทนและค่าพาหนะเดินทางได้ตามระเบียบของทางราชการ

7.1 การเดินทางไปตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือรวบรวมพยานหลักฐาน
 อันเกี่ยวกับคดีที่ได้รับคำร้องขอให้ช่วยเหลือซึ่งนำไปสู่การเริ่มต้นคดี

7.2 การยื่นคำฟ้อง, คำให้การ คำร้องขอคุ้มครองชั่วคราวระหว่าง
 พิจารณา คำร้องที่ยื่นต่อศาลเพื่อตั้งประเด็นระหว่างคู่ความ คำร้องขอยื่นคำให้การว่ามีได้จงใจขาด

นัด คำร้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดให้ตนเป็นฝ่ายชนะคดีโดยการขาดนัด ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 198 และการยื่นคำแถลงขอปิดหมาย

7.3 การขอแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้อง คำให้การ คำร้องตามข้อ 7.2

7.4 การชี้สองสถาน

7.5 การสืบพยานโจทก์ พยานจำเลย พยานผู้ร้อง ใต้สวนคำขออนาถา
นาผู้ร้องและพยานไปพบพนักงานคุมประพฤติ การทาสัญญาประนีประนอมในศาล ใต้สวนคำร้อง

7.6 การยื่นคำฟ้องอุทธรณ์ คำฟ้องฎีกา คำร้องขอทุเลาการบังคับคดี
คำร้องอุทธรณ์หรือฎีกาคำสั่งต่างๆ

7.7 กรณีอื่นๆ ที่หัวหน้าพนักงานอัยการเห็นว่ามีความจำเป็นเร่งด่วน
เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายแก่คดี

ข้อ 8. กรณีที่เบิกได้เฉพาะค่าพาหนะเดินทาง

ในการดำเนินคดี กรณีต่อไปนี้ให้ทนายความอาสาเบิกค่าพาหนะเดินทางได้
ตามระเบียบของทางราชการ โดยให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าพนักงานอัยการ

8.1 การรวบรวมข้อเท็จจริงและหาพยานหลักฐานเพิ่มเติม

8.2 การตรวจ หรือคัดสำเนาทะเบียนบ้าน

8.3 การขอและส่งหมายเรียกพยานบุคคลหรือคำสั่งเรียกพยานวัตถุ

8.4 ตรวจผลการส่งหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องหรือคำร้องตามข้อ 7.2

8.5 การส่งสำเนาเอกสารแก่ศาลและคู่ความอื่นๆ

8.6 การยื่นบัญชีระบุพยาน การยื่นบัญชีระบุพยานเพิ่มเติม
ยื่นคำแถลงการณ์ นัดฟังประเด็นกลับ ยื่นคำร้องขอเลื่อนคดี

8.7 การขอคัดหรือขอถ่ายพยานเอกสาร คำเบิกความพยาน และรายงาน
กระบวนการพิจารณา

8.8 การขอคัดคำพิพากษาหรือคำสั่ง หรือรับสำเนาคำพิพากษาหรือคำสั่ง

8.9 การขอและรับหลักฐานการรับรองคดีถึงที่สุด

8.10 การตรวจสำนวนจำเลยขาดนัดยื่นคำให้การ

8.11 การฟังคำพิพากษาหรือคำสั่ง

8.12 การฟังคำสั่งศาลตามข้อ 7.2 และข้อ 7.6

8.13 การนาหมายเรียก ส่งสำเนาคำฟ้องหรือคำร้องตามข้อ 7.2

8.14 การนาหมายเรียก และส่งสำเนาคำฟ้องอุทธรณ์หรือคำฟ้องฎีกา

10.5 ฟังคำพิพากษาและยื่นคำแถลงขอคัดคำพิพากษา

10.6 ยื่นคำแถลงขอให้ศาลออกคำสั่งบังคับ และแถลงขอให้ศาลส่งคำสั่งบังคับ

โดยวิธีปิดหมาย

กรณีอื่นๆ นอกจากที่กำหนดในวรรคหนึ่ง หากสามารถดำเนินการในคราวเดียวกันได้ ก็ให้ทนายความอาสาดำเนินการไปในครั้งเดียวกันเพื่อความรวดเร็วและประหยัดงบประมาณ

ข้อ 11. การมอบฉันทะให้ผู้อื่นดำเนินการในท้องที่เดียวกัน

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นและสมควรที่ทนายความอาสาเจ้าของสำนวนไม่สามารถดำเนินการตามความในข้อ 8 ได้เอง ให้ทนายความอาสาเจ้าของสำนวนทำบันทึกขออนุมัติต่อหัวหน้าพนักงานอัยการเพื่อมอบฉันทะให้ผู้อื่นดำเนินการแทน โดยให้แสดงเหตุผลถึงความจำเป็นที่ไม่สามารถดำเนินการได้เองโดยละเอียดประกอบการพิจารณาด้วย

หากหัวหน้าพนักงานอัยการเห็นว่า มีเหตุจำเป็นและสมควรที่จะต้องมอบฉันทะให้ผู้อื่นดำเนินการแทนทนายความอาสาเจ้าของสำนวน ให้หัวหน้าพนักงานอัยการมีคำสั่งให้ทนายความอาสาที่เข้าเวรปฏิบัติหน้าที่ประจำวัน หรือนิติกรในกรณีที่ไม่มีทนายความอาสาเข้าเวรปฏิบัติหน้าที่ประจำวัน หรือเจ้าหน้าที่ประจำสำนักงานดำเนินการแทนโดยเร็ว แล้วให้รีบแจ้งผลการดำเนินการให้ทนายความอาสาเจ้าของสำนวนทราบเพื่อดำเนินการต่อไป

ข้อ 12. การมอบฉันทะให้ผู้อื่นดำเนินการในท้องที่อื่น

กรณีที่ทนายความอาสาจะต้องมอบฉันทะให้ผู้อื่นดำเนินการแทนในท้องที่อื่นที่ตนมิได้ประจำอยู่ให้ทนายความอาสาจัดทำหนังสือเสนอหัวหน้าพนักงานอัยการที่ตนประจำอยู่เพื่อลงนามถึงหัวหน้าพนักงานอัยการของสำนักงานอื่นที่ต้องการมอบฉันทะให้ดำเนินการแทน พร้อมด้วยเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้วให้บันทึกไว้ในรายงานการคดีตาม แบบ อ.ก.13 ให้ชัดเจน

ข้อ 13. วิธีปฏิบัติของผู้รับมอบฉันทะ

ให้หัวหน้าพนักงานอัยการที่ได้รับเรื่องมอบฉันทะขอให้ดำเนินการแทนมีคำสั่งให้ทนายความอาสาที่เข้าเวรปฏิบัติหน้าที่ประจำวัน หรือนิติกรในกรณีที่ไม่มีทนายความอาสาเข้าเวรปฏิบัติหน้าที่ประจำวัน หรือเจ้าหน้าที่ประจำสำนักงานดำเนินการแทนโดยเร็ว เสร็จแล้วให้แจ้งผลการดำเนินการให้ทนายความอาสาเจ้าของสำนวนดำเนินการต่อไป

ข้อ 14. ค่าพาหนะเดินทางของผู้รับมอบฉันทะ

กรณีผู้รับมอบฉันทะให้ดำเนินการแทนต้องเดินทางไปดำเนินการตามที่ได้รับมอบฉันทะให้เบิกค่าพาหนะเดินทางได้ตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ

ข้อ 15. กรณีอื่นๆ

ในกรณีอื่นนอกจากข้อ 7.8 และข้อ 10 หากเป็นกรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วน
ให้นำเสนออัยการสูงสุดเพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ.2545

วิเชียร วิริยะประสิทธิ์

(นายวิเชียร วิริยะประสิทธิ์)

อัยการสูงสุด